

RDA

Saša Nikøv
RĐA
Bajka hiperborejskih noći

© Aleksandar Davidović & Futura publikacije

Izdavač Futura publikacije

Urednik
Relja Dražić

Korice
Tanja Dukić Počuč

Štampa Birograf d.o.o. 2024

ISBN 9878671882224

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

821.163.41-31

Nikøv, Saša, 1983-

Rđa : bajka hiperborejskih noći. Deo 1 /
Saša Nikov. - Novi Sad : Futura publikacije,
2024 (Zemun : Birograf). - 448 str. ; 20 cm. -
(Waldgaenger = Otpadnik)

Tiraž 300.

ISBN 978-86-7188-223-1

COBISS.SR-ID 134608649

Saša Nikøv

RĐA

Bajka hiperborejskih noći

(Prvi deo)

*Sve je nestvarno dok traje i diše;
Stvaran je cvet čija odsutnost miriše
I cveta, a cveta već oдавно nema...*

Branko Miljković

UVOD

Ljudi nikada nisu stekli predstavu koliko je Dragan Ruđić bio bogat, iako su domaće i strane službe koje su se bavile fenomenom porodice Ruđić došle do slične procene: u nekretninama, zlatu, na javnim i tajnim računima ili u fiktivnom posedu najbližijih rođaka, posedovao je oko milijardu dolara. Objašnjenje kako je tako primitivna, neuka, izvitoperena, pa i ograničena porodica stekla ogromnu moć, neko je pronalazio u životinjskoj intuiciji kojom bi naslutili pobednike ili uočili pretnju sebi, drugi u beskrupuloznosti s kojom su otimali sve što im treba i brutalnost u kažnjavanju neposlušnosti, treći upravo u njihovoj izopačenosti koju normalan mozak nije umeo da pojmi i savlada, četvrti u nekoliko vrlo mudrih odluka koje su ih zaštitile od svih promena režima u Srbiji.

Ruđići se nisu javno uplitali u politiku, uvek dobro podmazujući one na vlasti, a pomalo i one u opoziciji. Godišnji trošak za mnoštvo načelnika, direktora, predsednika opština, sudija, policajaca, doušnika, pa i za nevladine organizacije, medije i dobrotvorne donacije, na kraju je premašivao devetsto hiljada evra. Vukli su konce ne izlažući se pogledima, procenama i osudama.

Druga pametna odluka bila je da im centar ostane u rodnom Pajkovcu. Nisu iskopavali svoje korenje i premeštali ga u prestonicu, već su rasli i jačali na tlu koje su poznavali, stvarajući time utisak domaćinske, patriotske porodice. U javnosti se Dragan, već bogat kao Krez, nikada nije pojavljivao s telohraniteljima. Uz njega je bio samo Raša Butalo koga je predstavljao, bez laži, kao pobratima koji mu je na ratištu nekoliko puta spasao život. Butalo je bio ćutljiva grdosija s neobjašnjivim čulom za opasnost. Od njega je podilazila jeza i najbližije Draganove saradnike, ali je narod sa simpatijom gledao na ovo prijateljstvo i nedostatak drugog obezbeđenja uz tako moćnog čoveka.

Početak uspona Ruđića se podudara sa raspadom Jugoslavije i vladavinom Slobodana Miloševića. Tada je glava porodice bio Živadin, koji u nekoliko koraka od radnika na održavanju dospeva na čelo uspešne društvene firme. Njegov stariji sin, Dragan, otkupljuje uništeno preduzeće i već tokom vremena demokrata postaje jedan od najsilnijih ljudi u zemlji, da bi od trenutka kada je naprednjačka vlast došla na čelo, on izbio kao najbogatiji čovek u zemlji, nedodirljiv za ma kakav zakon.

Kao najgorči i vrlo zabrinjavajući zaključak proizišao iz afere Ruđić, ostaje ona Lenjinova izjava: „Drugovi, ako nam iko dođe glave, biće to mangupi u našim redovima.“

U zamršenom klupku događaja i učesnika, teško je bilo pronaći početak njihovog kraja, duboko skriven u mnoštvu čvorova, kidanja niti i neočekivanim nastavcima. To nije bilo lako raspetljati čak ni gledajući iznutra.

***

Sve je pokrenula Đurđa, ali koja? I kada je počelo da klija to zversko seme u njoj? Prva je bila veselo i pametno dete. Rodila se 21. decembra 1991. Volela je roditelje, baku i deku, mlađu sestru, golubove na Tašmajdanu sa kojima je svakodnevno delila svoj fišek semenki. Milo, obično dete koje je raslo u sigurnosti, okruženo ljubavlju i pažnjom. Nije u njoj bilo ni trunke zla.

Onda je došla 2004. godina u kojoj je prvo umrla baka, ubrzo za njom i deka, a mesec dana pre njenog trinaestog rođendana – i tata. Tada je rođena druga i drugačija Đurđa. Više nije bila tako radosna, ali je naučila da ne ropće, jer samosažaljenje odmaže. Shvatila je značaj dobrog planiranja. Očvrsnula je. Njena majka, Anđelka, pala je u depresiju. Godinu i tri meseca mlađa sestra je bila premala, po svemu sudeći i razmažena, pa je ona morala da preuzme organizaciju onoga što je preostalo od porodice.

Još je čuvala stare sveske s vertikalnom štraftom u kojoj je zavodila prihode i rashode. U stanu u Kumanovskoj je ostala kutija sa priznanicama i plaćenim računima, dva neiskorišćena bona za neke deterđente, sa oznakama 30% i 50% popusta, kesa ispunjena korišćenom hartijom za uvijanje poklona sa bleđim tragovima poskidanog selotejpa i smotanim raznobojnim trakicama. U kredencu

na lođi je desetak opranih flaša i duplo više tegli bilo spremno za novu zimnicu. Na dnu ormana imala je dva šivena džakčeta puna parčića tkanine za krpljenje, a kraj njih iseckane kvadrate od poledina starih kalendara, koje je koristila za različite spiskove – od kupovine, do dnevnih obaveza. Skupljala je ostatke sapuna od kojih je, rendajući ih i topeći nad parom, pravila nove, šarene sapune. Nije nosila najlon čarape, jer se ne mogu zakrpati. Kao da ju je bolelo bacanje stvari; umesto papirnih salveta postavljala je na sto platnene, čak je i papirne maramice vrlo nerado uzimala, ali je u tašni uvek imala tri bele, perfektno ispeglane, sa izvezenim monogramom: *BII*. Nikada nije kupila pomadu za telo, lice ili ruke. Sama ih je pravila.

Još kao osnovka, detaljno je zapisala gde i kako može da se uštedi. Videla je da smrt dolazi bez najave i kucanja, pa nije želela da mama i Nađa sve ponovo otkrivaju, ako bi se i njoj nešto desilo. Prvih meseci je bilo teško što joj je poslednja misao pred spavanje bio zbir nužnih troškova. Ne, poslednja je ipak bila molitva, jer je legala sa ledenim, lepljivim strahom da će se nešto desiti majci ili sestri, da će opet nestati neko koga voli. Dok joj je otac ležao u komi, preklinjala je Boga da ga ostavi u životu, obećavala da će postati dobra osoba, voleti ljude i pomagati im ne tražeći ništa zauzvrat. Umro je, a ona je nastavila svako veče da se moli. Za Anđelku i Nađu. Majku i sestru. Umislila je da će se mama samo ugasiti ako joj ponestane cigareta, pa je u svom ormanu uvek krila dve-tri paklice rezerve. U staroj drvenoj kutiji sa tri odeljka napravila je fond **A** za maminog frizera, kozmetiku, najlon-čarape, cigarete i ostale redovne potrebe. U fondu **N** bio je novac za Nađine note, finiju garderobu za takmičenja iz klavira, za frizera, rate za školske ekskurzije. U odeljku **D** stajale su pare za hranu i sve što je bilo potrebno u kući. Đurđa nije išla kod frizera, sama se šišala. Nosila je bakinu odeću, samo bi povremeno dokupila veš i čarape. Prvi mobilni telefon je dobila u drugom gimnazije, za rođendan i Novu godinu, od najbolje drugarice.

„Nisam to uradila zbog tebe, nego zbog sebe“, rekla joj je Sanja narogušeno, dok joj je pružala poklon. „Kako, inače, da ti pre spavanja kažem ko mi se dopada, da istraçarim matorce ili onu gaduru koja ne skuplja govna iza svog psa, ali mi lupa u zid ako glasno pustim muziku? Ili da ti ispričam foru koju sam čula?“

Đurđa na ekskurzije nije išla iz dva razloga: to bi žestoko utanjilo porodični budžet, a i njenu majku je obuzimala panika kada bi ostala sama u stanu.

Ionako nije bila omiljena u društvu. Doživljavali su je kao dosadnu štreberku, mada se nisu ustezali da joj zatraže pomoć. Smejali su se što pristaje da objasni hemiju i Koletu koji ju je zvao Sisača. Za njeno obećanje Bogu da će pomoći svima znala je samo Sanja. Uostalom, njoj je i bila dovoljna ta jedna drugarica, odana i lajava, koju je oduvek volela koliko i sebe.

Između Sanje i Anđelke su postojali netrpeljivost i potpuno nerazumevanje, ali su se pred Đurđom obe obuzdavale. Sanja je počela da guta svoje primedbe nakon velike svađe sa drugaricom: „Dobro, uvešću autocenzuru kada je tvoja keva u pitanju, ali ću o Nađi da ti kažem tačno ono što mislim: ona je samoživa gusketina koja koristi tvoju velikodušnost! Posle te iza leđa gadi! Što je puštaš da krpeljiše na tebi, Đu!?”

Ova se na to mrštila i uveravala i sebe i svoju prijateljicu da je Nađa tek dete, da će biti drugačija čim malo odraste, sazri.

Među sestarama je bilo manje od petnaest meseci razlike, a čak tri školske godine. Đurđa je krenula godinu ranije u prvi razred. Po znanju i ozbiljnosti, izgledalo je da je Nađa barem pet godina mlađa, ali su se zadevojčile gotovo istovremeno. U odnosu prema momčićima, činilo se da su obrnule uloge. Nađa je bila prekrasna, pa je već od dvanaeste godine izlazila sa srednjoškolcima na sastanke. Starija sestra se nije poljubila ni u gimnaziji, iako je o tome povremeno maštala.

Februara 2008. potpuno je prestala da razmišlja o momcima. Treća Đurđa, ona u kolicima, rodila se nakon što je Raša Butalo, Ruđićev saborac, telohranitelj i dželat, pokušao da je u punoj brzini pregazi na pešačkom prelazu. Ni ta nesreća je nije slomila, mada je postala još ozbiljnija. Nije podlegla samosažaljenju koje je povremeno podrivalo njenu energiju. Morala je odlično da se organizuje, a trenutke malodušnosti je prevladavala uveravajući sebe da će postati lekar. Život nije pravičan, bilo joj je jasno, ali ako iko može da donese malo više pravde, to su doktori. To je bila svetla tačka u koju bi se zagledala ponavljajući: *Biću lekar; biću odličan lekar i lečiću ljude!* Samo ta misao bi joj izazivala dečji sjaj u očima, radosne iskrice pune nade i vere.

A onda, tačno četiri godine nakon nesreće na prelazu, 6. februara 2012, rađa se četvrta Đurđa, ona koja će izbrisati sve prethodne. Ona koja je prestala da se moli.